

В. Й. Яхницький¹, І. І. Делеган²

¹ Страдчівський навчально-виробничий лісокомбінат, смт. Івано-Франкове, Україна

² Національний лісотехнічний університет України, м. Львів, Україна

ЛІСОВИЙ ФОНД І ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА У СТРАДЧІВСЬКОМУ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОМУ ЛІСОКОМБІНАТІ

Охарактеризовано природно-кліматичні умови та лісотипологічні особливості району розміщення підприємства. З'ясовано динаміку зміни лісівничо-таксаційних показників деревостанів. Оцінено ефективність ведення лісового господарства порівняно зі суміжними лісгосподарськими підприємствами регіону Розточчя, а саме: Страдчівський навчально-виробничий лісокомбінат Міністерства освіти і науки України, Старичівський військовий лісгосп Міністерства оборони України, державне підприємство "Рава-Руське лісове господарство" державного агентства лісових ресурсів України та підприємство комунальної власності – Яворівське державне лісгосподарське підприємство, яке є структурним підрозділом Обласного комунального спеціалізованого лісгосподарського підприємства "Галсільліс". Встановлено, що переважаючими є дерново-слабопідзолисті ґрунти на флювіогляціальних відкладах (59,8 %) та сірі лісові ґрунти на лесах (26,3 %), менше дерново-карбонатних на продуктах вивітрювання вапняків (6,1 %), решту площі займають інші типи і різновиди ґрунтів. Лісовий фонд налічує 30 типів лісу, за площею переважають свіжий грабово-дубово-сосновий сугруд – 25,45 % або 1579,1 га та свіжа грабова бучина – 18,51 % або 1148,1 га. Деревостани лісокомбінату відзначаються високою продуктивністю: до I, I^a, I^b бонітету належить 71,2 %, до II – 24,5 %, до III-IV – 4,3 %. Для деревостанів теж характерні високі повноти: насадження з повнотою 0,7 і вище займають 66,2 % площі, 0,5-0,6-28,9 % і рідини 0,4-4,9 %. Для всіх лісгосподарських підприємств Розточчя характерне переважання середньовікових насаджень. За 70 років ведення лісового господарства у Страдчівському навчально-виробничому лісокомбінаті набуто позитивного виробничого досвіду, що підтверджується лісівничо-таксаційними показниками, породним складом і віковою структурою деревостанів. Лісові насадження лісокомбінату мають важливе водоохоронне, оздоровче, кліматичне й естетичне значення. Площа лісів є водозбірним басейном, який постачає водою місто Львів. Західні вітри забезпечують місто чистим іонізованим і багатим фітонцидами повітрям. Різноманітні за складом, багаті ягодами, грибами, лікарськими рослинами ліси стали улюбленим місцем відпочинку людей.

Ключові слова: Українське Розточчя; лісотипологічні умови; типи лісу; лісівничо-таксаційні показники.

Вступ

Унікальність природного рослинного різноманіття Розточчя привертає увагу науковців, зокрема флористична, синтаксономічна та еколого-ценотична структура, динамічні тенденції рослинних комплексів та їх фітосозологічна цінність [16]. На піщаних ґрунтах Розточчя збереглася рідкісна для України субформація сосново-букових лісів (Pineto-Fagetum sylvaticae), яка відзначається високою продуктивністю [17]. На теренах Страдчівського навчально-виробничого лісокомбінату (Страдчівського НВЛК) створено дослідну ділянку міжнародного наукового проекту прогнозування змін ареалу букових лісових екосистем під впливом сучасних кліматичних чинників [15].

Об'єкт дослідження – лісовий фонд Страдчівського НВЛК.

Предмет дослідження – особливості ведення лісового господарства порівняно зі суміжними лісгосподарськими підприємствами регіону Розточчя.

Мета роботи – дослідити особливості поширення типів лісу, лісівничо-таксаційну характеристику деревостанів та здійснити порівняльний аналіз ефективності ведення лісового господарства.

Для досягнення зазначеної мети визначено такі **основні завдання дослідження**: проаналізувати ґрунтові умови території лісокомбінату; встановити розподіл площ деревостанів за типами лісу; визначити основні лісівничо-таксаційні показники деревостанів та ретроспективно проаналізувати їх динаміку; порівняти показники ведення лісового господарства зі суміжними лісгосподарськими підприємствами регіону Розточчя.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження – вперше отримано нові дані щодо реєстру типів лісу

Інформація про авторів:

Яхницький Володимир Йосипович, головний лісничий. Email: snvlk@nltu.edu.ua

Делеган Іван Іванович, канд. с.-г. наук, доцент, кафедра лісівництва. Email: i.delegan@nltu.edu.ua;

<https://orcid.org/0000-0003-4730-0193>

Цитування за ДСТУ: Яхницький В. Й., Делеган І. І. Лісовий фонд і особливості ведення господарства у Страдчівському навчально-виробничому лісокомбінаті. Науковий вісник НЛТУ України. 2021, т. 31, № 1. С. 09–13.

Citation APA: Yakhnytskyi, V. Yo., & Delehan, I. I. (2021). Forest fund and forest management in Stradch Job Training and Manufacturing Forestry Plant. *Scientific Bulletin of UNFU*, 31(1), 09–13. <https://doi.org/10.36930/40310101>

та їх поширення в держлісфонді Страдцівського НВЛК. Вперше для умов Українського Розточчя оцінено ефективність ведення лісового господарства порівняно зі суміжними лісгосподарськими підприємствами регіону.

Практична значущість результатів дослідження – результати досліджень можуть бути внесені у проект організації розвитку підприємства для ефективного ведення лісового господарства на лісотипологічній основі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Результати досліджень, проведених на теренах Страдцівського НВЛК за останнє 70-ліття, висвітлено у численних наукових працях М. І. Калініна, В. С. Пешка, О. І. Бутейко, Р. Г. Зарубенко, О. М. Щербакова, М. М. Горшеніна, Г. Т. Криницького – вивчення взаємозв'язків у лісових насадженнях та їх змін внаслідок господарської діяльності, Г. О. Харитоновна, М. Х. Осмоли, Е. Г. Журавської, М. М. Грома, Г. Г. Гриника, Е. М. Падковського, Ю. М. Дебринюка, О. С. Мельника, М. М. Гузя – про методи створення лісових культур і лісовідновлення з урахування цінних порід. Питання продуктивності лісових насаджень порушено у роботах Г. А. Ходота, А. П. Шепелєва, В. П. Ковтунова, С. І. Миклуша, Р. Р. Вицеги та ін. [1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14].

Уточнення реєстру типів лісу та їх поширення в держлісфонді Страдцівського НВЛК [4], вивчення типотвірної ролі бука лісового та лісівничо-таксаційних показників його деревостанів в умовах Українського Розточчя [11] потребують подальших досліджень.

Актуальним залишається дослідження динаміки лісового фонду за основними лісівничо-таксаційними показниками та порівняльний аналіз ефективності ведення лісового господарства зі суміжними лісгосподарськими підприємствами регіону.

Матеріали та методи дослідження. Дослідження проводили за загальноприйнятими методиками [11]. Типи лісорослинних умов і типи лісу визначали за принципами лісівничо-екологічної типології [18] на основі аналізу складу і продуктивності деревостанів, складу підліску і надґрунтового покриву, типу ґрунту.

Результати дослідження та їх обговорення

Лісові масиви Страдцівського НВЛК розташовані на Розточчі, у північно-західній частині Львівсько-Бережанського водороздільного плато. Клімат цієї місцевості, перебуваючи під сильним впливом Атлантичного океану, характеризується значними опадами (середнє значення 645 мм), в окремі роки сягає 1000 мм (1974 р.), помірними коливаннями температур (середні $t^{\circ}\text{C} = +18$ макс. і 3,7 мін.), середня температура повітря 7,5 $^{\circ}\text{C}$, за абсолютно мінімальної 34 $^{\circ}\text{C}$ та максимальної +36 $^{\circ}\text{C}$. Тривалість вегетаційного періоду – 212 днів (з 02.IV. по 30.X.). Панівні вітри – південно-західні і західні. Клімат Розточчя, порівняно з іншими лісовими районами західних областей України, дещо холодніший та вологіший. Місцевість розчленована, з чітко вираженим рельєфом, перевищення між мінімальними і максимальними точками досягають 100-170 м, за абсолютних висот 400 м н.р.м.

На території лісокомбінату спостерігається значна різноманітність ґрунтового покриву залежно від материнських порід, характеру рослинності, орографічної будови місцевості та інших факторів, що впливають на ґрунотвірний процес. Опираючись на матеріали ґрунтово-лісотипологічного обстеження території лісоком-

бінату, проведеного лісовпорядною експедицією Українського лісовпорядного підприємства, та результати власних досліджень, встановлено, що 60 % площі або 4032 га займають дерново-слабопідзолисті на флювіогляціальних відкладеннях ґрунти, які за механічним складом, здебільшого, супіщані та легкосупіщані. Лісова підстилка, невеликої потужності, що розкладається за 1,0-1,5 роки, і висока зольність свідчать про формування м'якого гумусу, що є характерним для умов сугруду. Сірі лісові ґрунти на лесі займають 26 % або 1773 га площі, переважно у Великопільському лісництві. Лісова підстилка завтовшки 3 см розкладається за 1,0-1,5 роки. Площа дерново-карбонатних ґрунтів на продуктах вивітрювання становить 411 га або 6 %. Переважно це підвищені елементи рельєфу, у яких близько до поверхні підходять вапнякові породи. Характерні для бучин і суббучин. Дерново-слабопідзолисті ґрунти на алювіально-делювіальних відкладеннях займають 330 га або 5 % площі. Трапляються здебільшого у Страдцівському лісництві, характерні переважно для суборів (В₂ – В₃) і рідше до сугрудів (С₂ – С₃). Болотні ґрунти на алювіальних відкладеннях становлять тільки 2 % (142 га), переважно в заплавах річки Верещиці та її приток. Дернові опідзолені ґрунти на делювіальних відкладеннях займають 34 га або 1 % площі, а сірі лісові ґрунти на лесовидних суглинках менше 1 % – 20 га. ґрунтові води, залежно від рельєфу, на глибині від 1 до 25 м. Майже для всіх ґрунтів характерною є відносно висока родючість, що сприяє формуванню порівняно високопродуктивних насаджень.

З огляду на різноманітність форм рельєфу, ґрунтових умов, сприятливих кліматичних чинників, у лісах Розточчя природно росте 51 вид деревних та чагарникових порід. Бук лісовий (*Fagus sylvatica* L.) має тут свою північносхідну межу поширення, ялівець звичайний (*Juniperus communis* L.) – східну, сосна звичайна (*Pinus silvestris* L.) – південно-східну, ялиця біла (*Abies alba* Mill.) та ялина європейська (*Picea abies* (L.) H. Karst.) трапляються тільки островними біогрупами. На торф'яниках біля озер збереглися північні релікти – береза низька (*Betula humilis* Schrank), верба лапландська (*Salix lapponum* L.) [16].

Вкрита лісом площа становить 6204,1 га, зокрема лісові культури 2781,5 га, не вкрита лісом площа 426,0 га, зокрема незімкнуті культури 208,1 га, нелісова площа – 111,9 га. За типами умов місцезростання переважають сугруди – 74,5 %, груди становлять 23,6 %, а субори – 1,9 % від загальної вкритої лісом площі. Найпоширеніші з них свіжі і вологі сугруди та груди [4]. Лісовий фонд налічує 30 типів лісу (табл. 1), панівними за площею є свіжий грабово-дубово-сосновий сугруд – 25,45 % або 1579,1 га та свіжа грабова бучина – 18,51 % або 1148,1 га [11].

Табл. 1. Розподіл площ деревостанів за типами лісу

№ з/п	Тип лісу		Площа	
	назва	індекс	га	%
1	Свіжий дубово-сосновий субір	В ₂ -дС	110,3	1,78
2	Вологий дубово-сосновий субір	В ₃ -дС	6,5	0,10
3	Сирий дубово-сосновий субір	В ₄ -дС	2,9	0,05
4	Свіжа грабова судіброва	С ₂ -гД	29,5	0,48
5	Свіжий грабово-дубово-сосновий сугруд	С ₂ -г-дС	1579,1	25,45
6	Свіжий грабово-буково-сосновий сугруд	С ₂ -г-бкС	529,6	8,54

7	Свіжий грабово-соснова суббучина	C ₂ -г-сБк	88,7	1,43
8	Свіжа грабова суббучина	C ₂ -гБк	463,7	7,47
9	Свіжа грабово-соснова судіброва	C ₂ -г-сД	462,8	7,46
10	Свіжа грабово-букова судіброва	C ₂ -г-бкД	153,7	2,48
11	Свіжа грабово-дубова суббучина	C ₂ -г-дБк	11,7	0,19
12	Волога грабова судіброва	C ₃ -гД	119,2	1,92
13	Вологий грабово-дубово-сосновий сугруд	C ₃ -г-дС	533,8	8,60
14	Волога грабово-соснова судіброва	C ₃ -г-сД	519,8	8,38
15	Волога грабово-букова судіброва	C ₃ -г-бкД	15,3	0,25
16	Волога грабова суббучина	C ₃ -гБк	15,4	0,25
17	Вологий грабово-буково-сосновий сугруд	C ₃ -г-бкС	21,8	0,35
18	Сирий грабово-дубово-сосновий сугруд	C ₄ -г-дС	10,4	0,17
19	Сира сувільшина	C ₄ -Влч	64	1,03
20	Мокра сувільшина	C ₅ -Влч	2,6	0,04
21	Свіжа грабова діброва	D ₂ -гД	97,1	1,57
22	Свіжа грабово-букова діброва	D ₂ -г-бкД	29,2	0,47
23	Свіжа грабово-дубова бучина	D ₂ -г-дБк	1,4	0,02
24	Свіжа грабова бучина	D ₂ -гБк	1148,1	18,51
25	Волога грабова діброва	D ₃ -гД	25,9	0,42
26	Волога букова діброва	D ₃ -бкД	2,6	0,04
27	Волога грабово-букова діброва	D ₃ -г-бкД	36,8	0,59
28	Волога грабово-дубова бучина	D ₃ -г-дБк	0,5	0,01
29	Волога грабова бучина	D ₃ -гБк	120,8	1,95
30	Сира грабова діброва	D ₄ -гД	0,9	0,01
Разом			6204,1	100,0

Невідкладними завданнями ведення лісового господарства в лісах лісокомбінату було і є максимальне збе-

Табл. 3. Зміни таксаційних показників деревостанів лісокомбінату за 70 років, з 1948 до 2018 рр.

Рік	Вкрита лісом площа, га	Запас		Середні			Середній приріст	
		загальний тис. м ³	на 1 га м ³	вік	бонітет	повнота	загальний тис. м ³	на 1 га м ³
1948	7632	1190	156	44	1,7	0,69	27,0	3,5
1978	7800	2097	269	65	1,2	0,75	34,2	4,4
2008	6071	1542	254	74	1,1	0,68	21,3	3,4
2018	6204	1620	261	74	1,0	0,70	22,7	3,5

Ці зміни, насамперед, пов'язані із створенням природного заповідника "Розточчя". У 1984 р. зі складу лісокомбінату було виділено 2080 га найпродуктивніших сосново-букових та сосново-дубових деревостанів. Натомість до лісфонду підприємства було внесено низку низькопродуктивних деревостанів, які були передані з Рава-Руського лісгоспу. Також на зменшення середнього приросту вплинули зміни вікової структури деревостанів (табл. 4).

Табл. 4. Динаміка вікової структури деревостанів, %.

Група віку	Рік лісовпорядкування			
	1948	1978	2008	2018
Молодняки (I і II класу)	27,4	18,9	18,0	22,4
Середньовікові	26,9	38,8	41,3	35,6
Пристигаючі	25,7	25	19,6	20,8
Стигли і перестійні	20,0	16,7	21,1	21,2

Динаміку змін основних таксаційних показників деревостанів Страдчівського НВЛК за період з 1948 р. по 2018 р., показано на рис. 1 і 2.

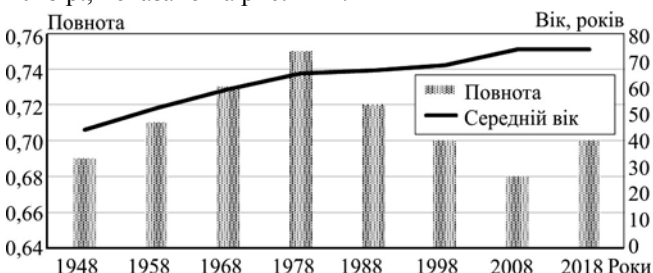

Рис. 1. Динаміка середнього віку та повноти деревостанів

реження лісових масивів як водорегулятивного та санітарно-гігієнічного чинника, а також заміна похідних деревостанів корінними. Про ефективність роботи лісокомбінату свідчать дані щодо динаміки площ насаджень основних лісотвірних порід (табл. 2). За 70 років істотно збільшилась площа зайнята сосною, дубом і буком внаслідок зменшення площ грабових і м'яколистяних деревостанів.

Табл. 2. Динаміка площ насаджень основних лісотвірних порід з 1948 по 2018 рр., у %

Порода	Рік лісовпорядкування			
	1948	1978	2008	2018
Сосна	40,2	44,1	42,9	44,2
Інші хвойні породи	1,5	0,9	3,1	3,3
Дуб	15,6	21,2	21,8	21,3
Бук	14,2	23,5	23,6	22,5
Граб	6,5	2,5	2,2	1,5
Інші твердолистяні породи	0,2	0,8	2,8	3,5
М'яколистяні породи	21,8	7,0	3,6	3,8

Деревостани лісокомбінату відзначаються високою продуктивністю: до I, I^a, I^b бонітету належать 71,2 %, до II – 24,5 %, до III-IV – 4,3 %. Для деревостанів теж характерні високі повноти. Так, насадження з повнотою 0,7 і вище займають 66,2 % площі, 0,5-0,6-28,9 % і рідше 0,4-4,9 %. Аналіз динаміки середніх таксаційних показників за період з 1948 р. по 2018 р. (табл. 3) вказує на зменшення запасу та середнього приросту деревостанів у 2008 р., порівняно з 1978 р.

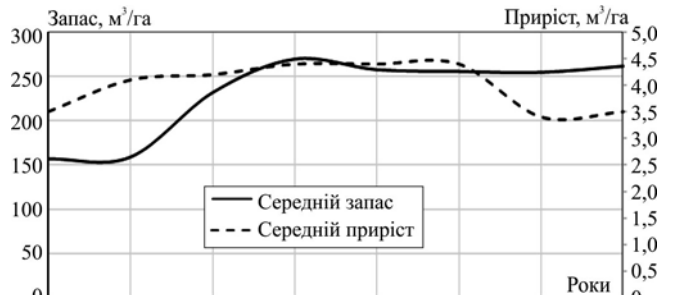

Рис. 2. Динаміка запасу та приросту деревостанів

Для об'єктивнішої оцінки ефективності ведення лісового господарства в лісокомбінаті ми зробили порівняння з чотирма суміжними лісогосподарськими підприємствами регіону Розточчя, а саме: Страдчівський НВЛК Міністерства освіти і науки України, Старицький військовий лісгосп Міністерства оборони України, державне підприємство "Рава-Руське лісове господарство" державного агентства лісових ресурсів України та підприємство комунальної власності – Яворівське ДЛГП, яке є структурним підрозділом ОКС ЛГП "Галєсільліс".

Таксаційні показники насаджень слугують мірилом рівня ведення лісового господарства у минулому. Найнижчими серед порівнюваних підприємств вони є в Яворівському ДЛГП, лісовий фонд якого утворено з розрізнених, часто розладнаних ділянок невеликої площі, які раніше належали колективним господарствам і

розташовані поблизу населених пунктів (табл. 5). Особливо низькими є запаси стиглих деревостанів. Найвищим є середній вік насаджень лісокомбінату, що позначилося на середньому прирості. За останнім показником підприємство тільки на третьому місці серед чотирьох підданих аналізу підприємств.

Табл. 5. Таксаційні показники деревостанів лісогосподарських підприємств Розточчя різної відомчої підпорядкованості.

Таксаційний показник деревостанів		Страдчівський НВЛК	Старичівський військовий лісгосп	ДП "Рава-Руське" ЛГ	Яворівське ДЛГП
запас, м ³ /га	вкритих лісовою рослинністю земель	254	282	246	165
	стиглих деревостанів	294	234	242	139
середній	вік, років	74	65	59	46
	бонітет	1,1	1,2	1,3	1,6
	повнота	0,68	0,70	0,73	0,63
приріст, м ³ /га		3,4	3,3	3,9	3,5

Тільки в лісокомбінаті запаси стиглих деревостанів за абсолютним показником є вищими за запаси вкритих лісовою рослинністю. В інших трьох лісгоспах спостерігаємо зворотне. Це можна пояснити високою інтенсивністю доглядових рубань та санітарних рубок. Серед аналізованих підприємств Старичівський військовий лісгосп має найвищий запас вкритих лісовою рослинністю земель. Рава-Руське лісове господарство відзначається найвищою повнотою насаджень (0,73).

Цінність лісів будь-якого об'єкта господарювання визначається їх породним складом. У всіх лісгоспах, за винятком Страдчівського НВЛК, хвойні насадження переважають за площею (табл. 6). Для останнього характерним є незначне переважання деревостанів з домінуванням твердолистяних порід. Лісокомбінат має найвищу частку (3,1 %) за площею насаджень інших хвойних порід (ялини, модрина, псевдотсуги), а також деревостанів дуба (21,8 %).

Табл. 6. Порівняння породного складу різних лісогосподарських підприємств Розточчя, %

Панівна порода	Страдчівський НВЛК	Старичівський військовий лісгосп	ДП "Рава-Руське" ЛГ	Яворівське ДЛГП
Сосна	42,9	52,4	67,7	62,0
Інші хвойні	3,1	-	1,2	-
Дуб	21,8	-	18,3	14,0
Бук	23,7	46,7	2,1	2,0
Граб	2,2	-	0,5	6,0
Інші твердолистяні	2,8	-	0,8	-
М'яколистяні	3,5	0,9	9,4	16,0

Твердолистяні деревостани Старичівського військового лісгоспу сформовані виключно з переважанням бука лісового (46,7 % від площі земель вкритих лісовою рослинністю). Яворівське ДЛГП відзначається найбільшою кількістю похідних грабняків (6,0 % від площі). Частка деревостанів граба Страдчівського НВЛК становить 2,2 %. Більшість їх росте на території переданої Рава-Руським лісгоспом у склад лісокомбінату взамін площі лісів вилученої в останнього під час організації природного заповідника "Розточчя". Лісовий фонд Яворівського ДЛГП відзначається найвищою часткою деревостанів м'яколистяних порід (16,0 %).

Вікова структура деревостанів, окрім іншого, визначає їх експлуатаційні можливості (за деревиною). Для всіх лісогосподарських підприємств Розточчя характерне переважання середньовікових насаджень. Особливо несприятливою з погляду можливостей заготівлі деревини є вікова структура Яворівського ДЛГП. Тут на молодняки і середньовікові насадження сумарно припадає 91,0 % площі земель, вкритих лісовою рослинністю. Стиглих і перестійних насаджень комунальне лісогосподарське підприємство має тільки 2,0 %. Натомість Старичівський військовий лісгосп та Страдчівський НВЛК деревостанів цієї групи має відповідно 22,1 та 21,1 %. Площа стиглих і перестійних деревостанів Рава-Руського лісгоспу є не зовсім сприятливою для потреб лісоексплуатації (табл. 7).

Табл. 7. Порівняння вікової структури деревостанів різних лісогосподарських підприємств Розточчя, %

Лісогосподарське підприємство	Група віку			
	молодняки	середньовікові	пристигаючі	стигли й перестійні
Страдчівський НВЛК	18,0	41,3	19,6	21,1
Старичівський військовий лісгосп	16,8	34,8	26,3	22,1
ДП "Рава-Руське ЛГ"	20,8	46,9	21,1	11,2
Яворівське ДЛГП	24,0	67,0	7,0	2,0

Наведені вище дані свідчать, що Страдчівським НВЛК за 70 років ведення лісового господарства на підпорядкованій території, набуто позитивного виробничого досвіду. Він підтверджується високими лісівничо-таксаційними показниками лісів, їх породним складом і віковою структурою деревостанів.

Висновки

Площа вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за останні 10 років збільшилася на 130,5 га, або 2,1 %, загальний запас зріс на 74,74 тис. м³, або 4,8 %, питома вага сосни звичайної збільшилась на 1,3 %. Створено 439,1 га лісових культур господарсько-цінних деревних порід.

На жаль, існує зменшення площі дубових і соснових насаджень і збільшення площі малоцінних твердолистяних і м'яколистяних порід унаслідок пошкодження насаджень пожежами.

Зважаючи на позитивні зміни в динаміці лісового фонду, господарську діяльність лісокомбінату можна вважати задовільною.

References

- Buteiko, O. I. (1972). Vidnovlennia sosnovo-bukovykh asotsiatsii Roztochchia. *Forestry research in Roztochce*, (pp. 100–106). Lviv: Kameniar. [In Ukrainian].
- Debriniuk, Yu. M., Osmola, N. Kh., & Oprisko, M. V. (1990). Rol khvoynykh porod v povyshenni produktivnosti dubrav ravninnoi chasti Zapada Ukrainy. *Forestry*, 32–33. [In Russian].
- Debryniuk, Yu. M., & Kalinin, M. I. (1991). *Optymizatsiia skhem zmishuvannia pry vyroshchuvanni vysokoproduktyvnykh kultur duba zvychainoho za uchastiiu khvoynykh porid*. Kharkiv: UkrNDILHA, 180 p. [In Ukrainian].
- Debryniuk, Yu. M., Kopii, L. I., & Prydka, P. P. (2009). Kharakterystyka ta osoblyvosti poshyrennia typiv lisu na terytorii derzhlisfondu Stradchivskoho navchalno-vyrobnychoho lisokombinatu. *Proceedings of the Forestry Academy of Sciences of Ukraine*, 7, 30–35. Retrieved from: <http://fasu.nltu.edu.ua/index.php/nplanu/article/download/486/395> [In Ukrainian].

5. Gorshenin, N. M., & Krinitckii, G. T. (1975). Vliianie postepennykh rubok na zhiznennost podrosta sosny i duba v dubravakh Lvovskogo Rastochia. *Forestry and agroforestry*, (pp. 105–112). Kiev: Urozhai. [In Russian].
6. Horshenin, M. M. (1972). Stationsami doslidzhennia vylyvu riznykh sposobiv postupovykh rubok na umovy seredovyshcha, produktyvnist derevostaniv i lisovidnovlennia. *Forestry research in Roztoche*, (pp. 14–24). Lviv: Kameniar. [In Ukrainian].
7. Horshenin, M. M., & Pieshko, V. S. (1972). Dynamika vlastyvoستي demovo-slabo-opidzolenykh gruntiv pislia druhoho pryomu postupovykh rubok (za danymy 1968 r.). *Forestry research in Roztoche*, (pp. 88–93). Lviv: Kameniar. [In Ukrainian].
8. Huz, M. M., & Kozak, V. V. (2008). *Sosna zhorstka (PINUS RIGIDA MILL.) v lisovykh kulturakh zakhidnoho rehionu Ukrainy*. Drohobych: Kolo, 240 p. [In Ukrainian].
9. Kalinin, M. I. (1978). *Modelirovanie lesnykh nasazhdenii*. Lvov: Vishha shkola, 220 p. [In Russian].
10. Krynytskyi, H. T., Krynytska, O. H., & Mazepa, V. H. (2010). Vidtvorennia korinnykh derevostaniv u hrabovo-sosnovykh sudibrovakh pryrodnyim shliakhom. *Scientific reports of the National University of Bioresources and Natural Resources of Ukraine. Series: Forestry and ornamental horticulture*, 36–43. [In Ukrainian].
11. Krynytskyi, H. T., Pavliuk, N. V., Yakhnytskyi, V. Y. (2017). Suchasnyi lisovyi fond buka lisovoho v Ukrainському Roztochchi. *Proceedings of the Forestry Academy of Sciences of Ukraine*, 15, 11–18. <https://doi.org/10.411701>
12. Kucheriavyi, V. A., Gerushinskii, Z. Iu., & Zarubenko, R. G. (1986). O transformatsii lesorastitelnykh uslovii i dinamike tipov lesa na ekologicheskom profile Gosudarstvennogo zapovednika "Rostoche". *Problemy okhrany genofonda i upravleniia ekosistemami v zapovednikakh lesnoi zony*, (pp. 117–120). Moscow. [In Russian].
13. Myklush, S. I., & Chaskovskyi, O. H. (2004). Doslidzhennia bukovykh nasazhden Roztochchia za materialamy dystantsiinykh zniman. *Scientific herald of the National Agrarian University*, 53–58. [In Ukrainian].
14. Myklush, S. I., & Vytseha, R. R. (2006). Zalezhnist zbihu stovbura vid yoho biometrychnykh pokaznykiv. *Lisivnytstvo Ukrainy v konteksti svitovykh tendentsii rozvytku lisovoho hospodarstva*, (pp. 191–192), m. Lviv: NLTU Ukrainy. [In Ukrainian].
15. Robson, T., Garzón, M., Alia Miranda, R., et al. (2018). Phenotypic trait variation measured on European genetic trials of *Fagus sylvatica* L. *Sci Data*, 5. <https://doi.org/10.1038/sdata.2018.149>
16. Soroka, M. I. (2008). *Roslynnist Ukrainського Roztochchia*. Lviv: Svit, 236 p. [In Ukrainian].
17. Stoiko, S. M. (2018). Ekolohiia, tsenotychna heterohennist formatsii buka lisovoho v Ukraini ta zberezhennia pralisovykh ekosystem. *Proceedings of the Forestry Academy of Sciences of Ukraine*, 17, 149–157. <https://doi.org/10.15421/411830>
18. Tkach, V. P., & Migunova, E. S. (2019). Ot sozdaniia klassifikatsii lesov kak ekosistem do formirovaniia ukrainської shkoly lesnoi tipologii (k 150-letiu so dnia rozhdeniia A. A. Kriudenera). *Proceedings of the Forestry Academy of Sciences of Ukraine*, 19, 68–78. <https://doi.org/10.15421/411928>

V. Yo. Yakhnytskyi¹, I. I. Delehan²

¹ Stradch Job Training and Manufacturing Forestry Plant, Ivano-Frankove, Ukraine

² Ukrainian National Forestry University, Lviv, Ukraine

FOREST FUND AND FOREST MANAGEMENT IN STRADCH JOB TRAINING AND MANUFACTURING FORESTRY PLANT

In this work, the authors characterize the natural and climatic conditions and forest typological characteristics of the enterprise area. The dynamics of changes in forestry and taxonomic indicators of stands have been estimated. The efficiency of forestry in comparison with the adjacent forestry enterprises of the Roztochia region was estimated, namely: Stradch Job Training and Manufacturing Forestry Plant of the Ministry of Education and Science of Ukraine, Starychi Military Forestry of the Ministry of Defence of Ukraine, Rava-Ruska Forestry State Enterprise of the State Agency of Forest Resources of Ukraine and municipal enterprise of Yavoriv State Forestry Enterprise, which is a structural subdivision of Galsillis Regional Municipal Specialized Forestry Enterprise. Weakly-sod soils on fluvioglacial deposits (59.8 %) and gray forest soils (26.3 %) are found to be predominant. Other types and varieties of soils occupy about 6.1 % of turf-carbonate soils on limestone weathering products and the remaining area. The forest fund consists of 30 types of forests with a predominant area of fresh hornbeam-oak-pine stands on relatively fertile site type – 25.45 % or 1579.1 ha and fresh hornbeam beech on fertile site type – 18.51 % or 1148.1 hectares. The stands in integrated processing forestry plant are characterized by high productivity: 71.2 % belong to I, I^a, I^b bonitet classes, 24.5 % to II, and 4.3 % to III-IV bonitet classes. Stands are also characterized by high stand density, so plantations with a density of 0.7 and above occupy 66.2 % of the area, 0.5-0.6-28.9 % and open stands 0.4-4.9 %. In all forestry enterprises in Roztochia, the middle-aged stands are predominant. For 70 years of forestry, Stradch Job Training and Manufacturing Forestry Plant has accumulated positive production experience, confirmed by forestry and tax indicators, species composition, and the age structure of stands. Forest stands of the enterprise play a vital water protection role and have high recreational, climatic, and aesthetic values. The forest area is a catchment basin, which supplies Lviv with water. West winds supply the city with clean ionized and rich in volatiles air. Being diverse in composition, rich in berries, mushrooms, herbs, forests have become a favourite recreational area for people.

Keywords: Ukrainian Roztochia; forest growing conditions; forest types; forestry-inventory indicators.